

Sta stil bij snelheid

Docentenhandleiding bij les over snelheid en verkeersveiligheid

Provincie Noord-Brabant

Inleiding

In Brabant maken we van de [NUL](#) een punt en staan we samen voor nul verkeersdoden in Brabant. Dit jaar staan we bewust stil bij snelheid. Dat is nodig, want 40 tot 50 % van de weggebruikers rijdt steevast te hard. Dat horen we ook vaak terug tijdens bijeenkomsten met BVL-scholen.

Verkeersgedeputeerde Christophe van der Maat pleit voor een integrale aanpak van snelheid. Het gaat daarbij om aandacht vanuit de drie pijlers van verkeersveiligheid:

- ✓ infrastructuur;
- ✓ handhaving;
- ✓ gedrag.

Scholen, politie en gemeenten werken hier aan mee met onder andere het BVL-programma op scholen, de veilige inrichting van de schoolomgeving en handhaving van de politie op snelheid op de doorgaande routes. Zo ontstaat een steeds betere aanpak met en rondom scholen. Om deze aanpak te steunen maakte het BVL-team onder andere de les Sta stil bij snelheid.

Sta stil bij snelheid

Om het vertonen van de les via het digibord of de beamer mogelijk te maken hebben we er voor gekozen de les in een PowerPointpresentatie vorm te geven. We hebben 1 versie gemaakt met 15 dia's voor gebruik in bovenbouw basisonderwijs of onderbouw voortgezet onderwijs. Op dia 3 en 6 zijn linkjes opgenomen naar korte Youtube filmpjes. U kunt - indien u over een internetverbinding beschikt- de filmpjes bekijken door met de muis te klikken op "Klik hier".

De les bestaat uit 16 dia's. Per dia is in de notiebalk onderaan extra informatie voor de leerkracht opgenomen. Bij het vertonen van de PowerPoint zien de leerlingen deze notities niet. U kunt met het lezen van deze notities de les zonder veel voorbereiding geven. Voor uw gemak zijn de notities bij alle dia's ook in deze separate docentenhandleiding opgenomen.

De onderdelen van de les:

1. Wat zijn jouw ervaringen met snelheid?
2. Wat is snelheid eigenlijk?
3. Waarom kan snelheid gevaarlijk zijn?
4. Wat is eigenlijk te snel?
5. Waarom rijden mensen te snel?
6. Wat kan je zelf doen?
7. Afronding met een quiz.

Bovenstaande onderdelen zijn in de PowerPoint verder uitgewerkt. U bepaalt zelf hoe inhoudelijk u op de onderdelen wilt ingaan. De dia's van deze onderdelen kan u vooraf aanpassen aan de eigen situatie.

De les wordt afgesloten met een korte online quiz. Voor het geven van de les is 1 lesuur van 50 minuten voldoende. De les is zo opgezet dat er volop ruimte is voor interactie, zelfreflectie en het delen van ervaringen. De les is flexibel inzetbaar en bovendien eenvoudig aan te passen aan uw specifieke school-en lessituatie.

Dia 1

Deze les is gemaakt door het BVL-team van de provincie Noord-Brabant, speciaal voor het themajaar verkeersveiligheid 2018: snelheid

Doelgroep:

Bovenbouw basisonderwijs/onderbouw voortgezet onderwijs.

Duur:

1 lesuur van 50 minuten.

Vorbereiding:

De les kan zonder voorbereiding worden gegeven maar we raden aan de PowerPoint eerst zelf door te nemen, indien gewenst aan de eigen situatie aan te passen en notities onder elke dia vooraf door te lezen. De informatie in de notities (ook als los PDF document beschikbaar) geeft u achtergrondinformatie en handvatten voor het stellen van concrete vragen aan de leerlingen.

Waarschuwing:

Het thema snelheid heeft een nauwe relatie met ongevallen. **Als u weet dat er in de klas, of in familie van één van de leerlingen een ernstig ongeval heeft plaatsgevonden, is het goed om hier meteen bij de start van de les aandacht aan te besteden (zie dia 5: onderdeel 1 van de les).**

Dia 2

Een les over snelheid. Onderdelen:

Snelheid speelt een grote rol bij verkeersveiligheid. Daar gaan we het deze les over hebben. We kijken naar filmpjes, krijgen een korte uitleg en wisselen elkaars ervaringen uit. De les is onderverdeeld in 7 onderdelen.

1. Eerst ervaren we snelheid met een filmpje over een auto die enorm hard rijdt, niet op een racebaan maar gewoon tussen het normale verkeer. Ook delen we eigen ervaringen met snelheid met elkaar.
2. Maar waar hebben we het eigenlijk over als we het over snelheid hebben, wat is snelheid eigenlijk?
4. Waarom kan snelheid gevaarlijk zijn?
5. Waarom rijden mensen te snel?
6. En vooral: wat kan je er zelf aan doen om met die snelheid zo veilig mogelijk aan het verkeer deel te nemen: (later) als je een bestuurder, passagier of weggebruiker bent die bestuurders met hoge snelheden kan tegenkomen.
7. Tot slot ronden we de les af met het spelen van een korte online quiz via <https://www.nulverkeersdodenbrabant.nl/quiz/>

Dia 3

Ter introductie op de les: een kort filmpje over snelheid. Met een hele snelle auto door de stad scheuren: het lijkt een game. Veel leerlingen spelen dit soort games, maar dit is echt. De kijker ervaart meteen wat snelheid is én welke enorme gevaren in het verkeer op de loer liggen bij deze hoge snelheden. De bestuurder van de auto stunt met gevaar voor eigen leven en brengt daarmee het leven van vele anderen in gevaar.

Dit filmpje is gefilmd op een rondweg van een grote stad in Turkije.

Dia 4

Onderdeel 1 van de les: jouw ervaringen met snelheid

We starten de les met de beleving die de leerling hebben bij het woord 'snelheid'. Doel is de leerlingen vanuit de eigen beleving en ervaringen te laten stilstaan bij allerlei aspecten rondom snelheid. Alles mag genoemd worden.

In de volgende onderdelen van de les ligt de focus meer op kennis (over de relatie snelheid en verkeersveiligheid) en bewustwording, houding en gedrag: we werken aan probleembesef/risicoperceptie en staan stil bij de dingen die leerlingen zelf kunnen doen om veilig met snelheid in het verkeer om te gaan (handelingsperspectief).

Drie vragen aan de leerlingen waarbij telkens één of enkele leerlingen hun antwoord mogen toelichten:

1. Waar denk je als eerste aan als je het woord SNELHEID hoort? Alle antwoorden zijn goed!
2. Wie heeft ooit iets speciaals meegemaakt met SNELHEID (kan ook snelheid op de kartbaan zijn, in een wildwaterbaan, afdalingen skiën etc).
3. Wie heeft zelf/of in de familie ooit een verkeersongeluk gehad waarbij SNELHEID een (grote) rol speelde?

Dia 5

Onderdeel 2 van de les: wat is snelheid eigenlijk?

Bij snelheid in het verkeer denken we vaak meteen aan hoe hard iemand rijdt. En dan drukken we de snelheid uit in kilometers per uur. Maar je zegt bijvoorbeeld ook: een sportauto kan heel SNEL optrekken. Wat betekent dat dan? Of de auto kon niet SNEL genoeg stoppen. We hebben het dan wel elke keer over een afgelegde weg per tijdseenheid.

Maar we gebruiken het woord/begrip snelheid veel vaker. Ook buiten het verkeer. Bijvoorbeeld bij:

- Internet: ons internet thuis was heel TRAAG, het streamen van een film lukte niet goed en ik had problemen met mijn game spelen. De snelheid wordt aangegeven in bits per seconde.
- Het afleveren van pakketjes: de pizzakoerier leverde de pizza's heel SNEL af, ruim voor de afgesproken tijd. Niet in 30 minuten, hij was er al binnen een kwartier.
- Groeisnelheid: de snelheid waarmee haar groeit is globaal genomen zo'n 1,25 centimeter per maand, wat zo'n 15 centimeter per jaar betekent. Als je ouder wordt, neemt die groeisnelheid af tot slechts 0,25 centimeter per maand. Mannen worden SNELLER kaal dan vrouwen.

Het gaat dus om de snelheid waarmee je iets doet of waarmee iets gebeurt.

Dia 6

Onderdeel 3 van de les: waarom kan snelheid gevaarlijk zijn?

Het lijkt een logisch verhaal:

1. Met hogere snelheid heb je minder tijd om te reageren als het misgaat (want voor je weet knal je ergens tegenop).
2. Met hogere snelheid wordt de stopafstand (veel) langer: eerst duurt het minimaal 1 seconde voor je reageert en het rempedaal indrukt (is de reactieafstand) en erna komt pas de afstand van het remmen zelf (is remafstand). Samen heet dit de stopafstand.
3. Met hogere snelheid dus meer kans op een ongeluk.
4. De kans op overlijden neemt toe met snelheid (de klap is veel harder, daar kan je lichaam niet goed tegen).

En toch:

- Van alle bestuurders rijdt 40 tot 50% (vaak) te hard.
- Eén op de drie dodelijke ongevallen wordt veroorzaakt door te hard rijden.
- Van alle ongevallen is 90% veroorzaakt door zogenaamd menselijk falen; fouten die mensen maken.

Dus: een hogere snelheid van de bestuurders leidt tot een grotere kans op een ongeluk, voor de bestuurders zelf maar ook voor de andere weggebruikers die bij een ongeluk betrokken zijn.

Dia 7

Onderdeel 4 van de les: wat is eigenlijk te snel?

Maximum snelheden

Je rijdt te snel als je harder rijdt dan toegestaan. Neem de snelheden voor de verschillende wegen nog eens door:

- Op een erf (heette een paar jaar geleden nog woonerf) mag je stapvoets: 15 kilometer per uur.
- Op andere wegen mag je in de stad/in de gemeente/binnen de bebouwde mag je 30, 50 of op de grotere (rand) wegen 70 kilometer per uur.
- Buiten de stad/gemeente/bebouwde mag je 60, 80, 100, 120 of 130 kilometer per uur.

De snelheden van verschillende voertuigen

- Brommer/scooter met helm op en met geel kenteken: binnen de bebouwde kom mag je op de rijbaan maximaal 45 kilometer per uur rijden.
- Op het fiets/bromfietspad maximaal 30 kilometer per uur.
- Buiten de bebouwde kom maximaal 45 kilometer per uur.
- Op het fiets/bromfietspad maximaal 40 kilometer per uur.
- Snorfiets/scooter zonder helm en met blauw kenteken: binnen en buiten de bebouwde kom moet je op het fietspad rijden (als die er is) en mag je nooit harder dan 25 kilometer per uur rijden.
- E-bikes zijn gelijkgesteld aan fietsen en voor fietsen gelden geen maximum snelheden.
- Voor speed-pedelecs (hele snelle E-bikes) gelden dezelfde regels als voor bromfietzers, je moet er dus ook een helm bij op: de 'gewone' elektrische fiets kan maximaal 25 kilometer per uur en de speed-pedelec gaat vaak tot 45 kilometer per uur.
- Auto/motor: wat de borden aangeven;
- Vrachtwagen/bus/touringcar: met een vrachtauto/bus mag je binnen de bebouwde kom maximaal 50 kilometer per uur, buiten de bebouwde kom maximaal 80 kilometer per uur.
- Op de autoweg en autosnelweg mag de vrachtauto/bus maximaal 80 kilometer per uur.
- Alleen touringcars (luke autobussen voor tochten en vakantie-reizen) mogen op de autoweg en autosnelweg 100 kilometer per uur rijden.
- Het is verboden om je snorfiets of scooter op te voeren, zodat hij harder gaat.

Omstandigheden

Je rijdt te hard als je de snelheid niet (naar beneden) aanpast aan de omstandigheden. Aan welke omstandigheden moet je dan denken?

- Weersomstandigheden (sneeuw, regen, mist).
- Verkeersdrukte (ochtend- en avondspits).
- Je eigen toestand (vermoeidheid, afleiding rondom je).

Als je iets te snel doet

Ook al rij je volgens de wet niet te snel, of geldt er voor jou op de fiets geen maximum snelheid, te snel kan ook zijn: TE SNEL oversteken, nog snel even door oranje, of zelfs rood fietsen etc. Als je dus TE SNEL een besluit neemt of TE SNEL iets doet zonder eerst nagedacht te hebben. Je hebt dan NIET voldoende TIJD genomen om de situatie goed in te schatten.

Dia 8

Relatie snelheid en stopafstand

Er volgen nu 2 dia's (dia 8 en 9) met meer uitleg over de relatie tussen snelheid en stopafstand. Met 2 korte filmpjes. Veel leerlingen kunnen die relatie niet/slecht leggen en dus ook niet goed inschatten of ze bijvoorbeeld nog veilig kunnen oversteken. Aan de leerkracht de keuze vooraf in te schatten of deze uitleg te ingewikkeld is voor de leerlingen.

We weten nu:

- Waarom snelheid gevaarlijk kan zijn.
- Hoe hard er gereden mag worden.
- Waarom je de snelheid moet aanpassen aan de snelheid.

De oorzaak van veel botsingen is dus vaak een te hoge snelheid. Auto's kunnen daardoor vaak niet meer op tijd:

- Stoppen voor een overstekende fietser of voetganger.
- Een boom langs de weg ontwijken.
- Remmen voor auto's die voor ze plots op de rem gaan.

Op deze dia staan 2 links naar:

- Een kort filmpje (2.59 minuten) dat laat zien hoe veel langer een stopafstand wordt als een auto met hogere snelheid moet remmen.
- Een kort filmpje (2.41 minuten) met een speciaal voor jongere leerlingen gemaakte korte en duidelijke uitleg hoe stopafstand werkt (optelsom reactietijd/afstand en remweg/remafstand).

Vraag na het vertonen wel aan de leerlingen of ze bij deze uitleg niet iets vreemds is opgevallen: namelijk dat de bestuurder tijdens het uitleggen telkens opzij -naar ons- kijkt, terwijl het idee wordt gewekt dat hij een auto bestuurt. Dit is natuurlijk onveilig, je moet altijd je 'ogen op de weg' houden.

Dia 9

Zo maar even een overzicht van stopafstanden (dus reactietijd vertaald in afstand plus remafstand)

Vertaal de stopafstanden naar lengtes waar leerlingen zich iets bij voor kunnen stellen:

Een klaslokaal is gemiddeld 7 meter lang. Bij 50 kilometer per uur (dus op een normale weg binnen de bebouwde kom) is de stopafstand dus al bijna 7 klassen lang!

En bij het oversteken van een 80 kilometerweg in het buitengebied moet je dus al rekening houden met een stopafstand van 10 klassen achter elkaar!

Een voetbalveld is 100 tot 120 meter lang. Vanaf 100 kilometer per uur moet je dus al rekening houden met een remweg van 1 tot bijna 1,5 voetbalveld lang!

Denk dus eerst goed na voordat je nog even SNEL een weg oversteekt.

Dia 10

Onderdeel 5 van de les: waarom rijden mensen te snel?

40 tot 50% van alle bestuurders rijdt (vaak) te hard. Dat is dus bijna de helft van alle bestuurders!

Waarom?

- Ze hebben haast.
- Ze vinden het leuk.
- Ze hebben het niet in de gaten (moderne auto's zijn stil, bij SUV's zit je hoger waardoor het lijkt alsof je minder hard gaat).
- Ze passen zich aan de rest van het verkeer aan (vaak rijdt de meerderheid van de andere auto's ook te hard).
- Ze vinden zelf dat het wel kan.

Bestuurders overschatten vaak de eigen rijvaardigheid en onderschatten de gevaren van buitenaf. Dat is helaas vaak een 'dodelijke combinatie' als er kwetsbare verkeersdeelnemers bij betrokken zijn. Fietsers en voetgangers onderschatten ook vaak de gevaren van buitenaf (die auto is nog heel ver weg) en overschatten zichzelf (ik kan voordat die auto hier is nog wel snel even oversteken). Jonge weggebruikers overschatten bovendien vaak de vaardigheden van bestuurders (die auto remt wel voor mij als ik oversteek).

Dia 11

Leven en dood

Snelheid en stopafstanden van auto's hebben dus alles met elkaar te maken. Als auto's te snel rijden en niet op tijd kunnen stoppen en er een botsing met een fietser of een voetganger volgt, is de snelheid waarmee de auto op het moment van de botsing nog rijdt erg belangrijk. In deze dia staan voor 3 snelheden de gevolgen aangegeven.

Boodschap

Bij het toenemen van de botssnelheid wordt de kans om een ongeval met een auto te overleven snel kleiner/de kans te overlijden snel groter. Op weg naar school komen de meeste leerlingen wegen tegen waar auto's 50 kilometer per uur mogen (en ze vaak harder rijden). Leerlingen die vanuit een andere gemeente of het buitengebied naar school fietsen, moeten ook vaak wegen oversteken waar auto's nog harder mogen. Bij botsingen is de kans dat je overlijdt dan nog veel groter.

Dus:

Steek nooit te SNEL over, schat eerst de situatie in en WACHT met oversteken als dat veiliger is. Let ook op auto's die af willen slaan. Ook al ga jij rechtdoor, ook al heb jij voorrang (rechtdoorgaand verkeer op dezelfde weg heeft voorrang op afslaand verkeer), een snelle auto (of motor, bus, vrachtwagen, scooter) is sneller bij jou dan je denkt, en kan vaak niet op tijd stoppen als die jou te laat ziet.

Dia 12

Onderdeel 6 van de les: wat kan je zelf doen?

Leerlingen in het verkeer zijn altijd weggebruiker. Ze fietsen, lopen, zitten achterop, of zijn passagier in een auto of bus. In alle gevallen krijgen leerlingen te maken met snelheid, van andere weggebruikers, of van zichzelf.

Als je zelf actief aan het verkeer deelneemt (je bent dus even geen passagier), moet je heel vaak in een hele korte tijd moeilijke beslissingen nemen. Denk aan het oversteken van een druk kruispunt zonder verkeerslichten. Het nemen van de juiste beslissingen kan het verschil betekenen tussen leven en dood zijn. En juiste beslissingen nemen is moeilijker als je daarmee nog weinig ervaring hebt en als de situaties ingewikkeld zijn.

In deze gevallen gelden een paar belangrijke vuistregels:

- **OVERSCHAT** de andere bestuurders niet: (die bestuurder van die auto remt wel voor, die heeft mij wel zien staan bij het zebrapad): ga er niet automatisch vanuit dat je gezien wordt;
- zorg dat je op een zichtbare plek oversteekt en denk niet: 'we rijden in het donker met licht aan dus de auto's zien we wel als ik op de weg rij'... ga er niet automatisch vanuit dat je gezien wordt (want de ramen van de auto die achter je rijdt kunnen bijvoorbeeld beslagen zijn, de bestuurder is net aan het bellen, jij denkt dat je zichtbaar bent, maar dat betekent niet dat de bestuurder je heeft gezien);
- **ONDERSCHAT** het gevaar ook niet (die motor is nog heel ver weg, niks aan de hand): je weet niet hoe hard de motor rijdt, hoe die motor remt en of die motor je wel heeft gezien;
- **OVERSCHAT** je eigen kunnen niet: ik kan héél snel de weg oversteken als ik wil, maar daar doe je toch altijd een paar seconden over, en misschien is die vrachtwagen in die paar seconden wel al (te) dichtbij; of ik doe geen licht aan, ik zie en hoor de auto's wel aankomen en als het moet schiet ik de berm wel in, maar wat als die auto veel eerder bij je is dan je zelf had verwacht?

Dus:

Schat constant in welke gevaarlijke situaties kunnen ontstaan (risicoperceptie) en gedraag je daarnaar: wacht bijvoorbeeld met oversteken totdat die (snelle) auto voorbij is. Zorg dat je zelf altijd zichtbaar bent, zodat andere weggebruikers jou kunnen zien, en op tijd voor je kunnen stoppen als het moet. **STA STIL BIJ SNELHEID!**

Dia 13

Onderdeel 6 van de les: wat kan je zelf doen?

Leerlingen in het verkeer zijn altijd weggebruiker. Ze fietsen, lopen, zitten achterop, of zijn passagier in auto of bus. In alle gevallen krijgen leerlingen te maken met snelheid, van andere weggebruikers, of van zichzelf.

Als je zelf NIET actief aan het verkeer deelneemt (je bent bijvoorbeeld passagier), dan ben je afhankelijk van de beslissingen die de bestuurder neemt. Kan je dan niks doen? Jawel hoor!

Wat kan je zelf doen, als passagier?

- Je kan er voor zorgen dat de bestuurder alles heeft gedaan om veilig aan het verkeer deel te nemen (niet gedronken, fit etc), en je kunt ingrijpen als je het niet vertrouwt.
- Je zorgt voor je eigen veiligheid: je zit alleen voorin de auto als je langer dan 1.35 meter bent, je hebt altijd je gordel om, als je kleiner bent dan 1,35 meter moet je altijd in een kinderstoeltje of op een zitverhoger zitten.
- Je kan bepaalde taken overnemen van de bestuurder zodat die niet wordt afgeleid en zich kan concentreren op het (be)sturen, bijvoorbeeld de radio of navigatie bedienen, de telefoon opnemen etc; we noemen iemand die naast de bestuurder zit en bepaalde taken van de bestuurder overneemt, de shotgun.
- Overschat de vaardigheden van de bestuurder niet.

- Voel je zelf ook verantwoordelijk voor de veiligheid. Je kan ingrijpen als het onveilig wordt: als je bijvoorbeeld vindt dat iemand gevaarlijk rijdt of gedronken heeft kan je de sleutels afpakken, iemand waarschuwen of om een andere bestuurder vragen.

Dia 14

Onderdeel 6 van de les: wat kan je zelf doen?

Wat kan je zelf doen om in relatie tot snelheid veiliger aan het verkeer te kunnen deelnemen? Heel vaak wordt er naar anderen gewezen. De gemeente moet veilige wegen aanleggen, de schoolingang en -uitgang moet veiliger, er moeten fietspaden op de route naar school worden aangelegd enzovoorts. En als het met het aanleggen van wegen en fietspaden nog niet veilig genoeg is, wordt vaak gezegd dat de politie dan maar bekeuringen moet uitdelen. Dat zal die mensen die de auto bij school elke keer fout parkeren wel leren! Dan doen ze het niet nog een keer...

Helaas, dat werkt niet goed genoeg. Mensen zijn hardleers en het aantal ongevallen bewijst dat. Van alle ongevallen is 90% veroorzaakt door gedrag van mensen! Dus maar 10% door bijvoorbeeld techniek die kapot gaat (zoals remmen die het niet plotseling niet meer doen). Het aanleggen van drempels, wegversmallingen en rotondes helpt wel, maar is dus niet voldoende. En dat geldt ook voor politiecontroles en flitskasten.

De mens, jong of oud, blijkt de zwakste schakel.

Wat kan je zelf doen, later als bestuurder, of wat kunnen andere bestuurders nu al doen?

- Draag altijd je gordel en stel je spiegels af (en ook je hoofdsteun zodat je bij een botsing je nek niet naar achter kan knakken).
- Zorg dat je een goed onderhouden voertuig bestuurt (banden goed, geen technische gebreken en genoeg brandstof).
- Pas je snelheid aan (aan de maximum snelheid of aan de omstandigheden zoals slecht weer, gladde wegen, drukte).
- bewaar voldoende afstand (ook in de files).
- Zorg dat je fit bent (niet vermoeid, niet gestrest).
- Laat je niet afleiden (door dingen in de auto, social media, smartphones, navigatiesysteem etc, door andere mensen in de auto en ook niet door zaken rondom de auto): uit onderzoek is bijvoorbeeld gebleken dat de kans op een ongeval 6 x zo groot is als je een appt of bijvoorbeeld e-mailt achter het stuur.
- Laat je nooit opjagen (door zogenaamde bumperklevers bijvoorbeeld).
- Gebruik geen alcohol en drugs (je reactietijd neemt enorm toe en je kan geen goede en snelle besluiten nemen, je rijvaardigheden nemen ook af).
- Wees voorzichtig met medicijnen (die kunnen je suf maken of dezelfde gevolgen hebben als alcohol end drugs).

Dia 15

Onderdeel 7 van de les: afronding

Om de les af te sluiten, kan de lesstof nogmaals kort worden samengevat door de leerkracht (of beter nog: door de leerlingen zelf). Jullie kunnen daarnaast de korte online quiz 'snelheid' spelen via de site van NULverkeersdodenBrabant (want we gaan in Brabant voor NUL verkeersdoden omdat elk slachtoffer er één teveel is).

Input voor samenvatting

Snelheid	De afgelegde weg per tijdseenheid, bijvoorbeeld je fietst 20 kilometer per uur. Het gaat om de snelheid waarmee je iets doet of waarmee iets gebeurt.
Gevaar	<ul style="list-style-type: none">- een hogere snelheid betekent ALTIJD meer kans op een ongeluk. En een veel hogere kans op letsel (gewond of zelfs dood).- auto's hebben stopafstanden die enorm toenemen als de auto harder rijdt.
Wat is te snel	Harder rijden dan mag, harder dan de omstandigheden dat toelaten, te snel iets beslissen of doen (nog even snel oversteken).
Waarom te snel	Haast, iedereen doet het, leuk, niet in de gaten, het kan best (overschatting eigen kunnen).
Zelf doen	Als bestuurder, passagier en weggebruiker: snelheid aanpassen, afstand houden, voordat je iets doet nadenken, niet laten afleiden (smartphone), iets niet te snel even doen (oversteken).
Sta stil bij snelheid	Schat situaties goed in, zeker bij oversteken en bij snelrijdende auto's. Sta eerst stil bij wat je gaat doen. Letterlijk. De snelle auto is dan vaak al voorbij.

Input voor quiz

Op de site van NULverkeersdodenBrabant staat een online quiz met 5 vragen die over snelheid gaan. Leuk om 1 leerling deze quiz te laten invullen in de klas (voornaam en leeftijd invullen is genoeg). De score komt meteen erna in beeld met een toelichting op de juiste antwoorden.

Dia 16

Colofon

Deze lesbrief over snelheid is ontwikkeld in opdracht van de provincie Noord-Brabant in het kader van het NUL-themajaar snelheid en mag door de school worden aangepast.

Ontwikkeld door Ronald Soemers van Edusell

**BRABANT
GAAT VOOR
NUL
VERKEERSDODEN**

